

PRATS I CAMPS

En el sentit de les agulles del rellotge, els cinc aspirants a liderar la candidatura de Compromís a les Corts per la circumscripció d'Alacant: Rafa Climent, de Muro; Marian Campello, d'Elx; Josep Ramon Nadal, de Pego; Josep Crespo, de Dénia, i Mireia Mollà, també il·licitana i diputada a l'hemicicle valencià des del 2007.

Hi hagué un temps en què el nacionalisme valencià xocava una vegada i una altra contra la barrera del 5%. Pràcticament tres dècades en què cada procés d'elecció de diputats a les Corts, cada quatre anys, esdevenia un autèntic suplici, un bany de realitat que costava molt d'eixugar. I quan ja estava sec, el nacionalisme valencià compareixia per enèsima vegada davant les urnes i acabava novament xop. Xop de realitat.

La fi del malefici remunta al 2011, quan la coalició Compromís, creada al voltant del pal de passer que és el Bloc Nacionalista Valencià, va fer miques el 5% i va situar-se per damunt del 7%. Les temences van esvair-se tot d'una, qui més qui menys va tenir clar que a partir de llavors res no tornaria a ser igual. Així com fins aleshores les eleccions semblaven un sorteig de loteria, que no tocava mai, d'aleshores ençà cada comici ha significat un èxit: el novembre

Silenci, es vota

Després d'un procés negociador esgotador, que va generar un soroll considerable, Compromís celebra la setmana vinent les seues primàries. Un procés electoral obert a la ciutadania que –davant l'absència de rivals– ratificarà Mònica Oltra i Enric Morera als números 1 i 2 per València, alhora que decidirà els primers llocs a les circumscripcions d'Alacant i Castelló. Una elecció clau, atès el paper protagonista que les enquestes atorguen a la coalició.

del 2011 Compromís va situar el suecà Joan Baldoví al Congrés dels Diputats, i el maig del 2014 el burjassoter Jordi Sebastià emigrava a Brussel·les. Dues fites inimaginables temps enrere.

Dels quatre grups parlamentaris que actualment conviuen a les Corts valencianes, l'únic a qui totes les enquestes li auguren un increment en escons és a Compromís. En efecte, malgrat la irrupció meteòrica de Podem, els estudis demoscòpics coincideixen a dir que la coalició passarà a tenir-ne sis a superar la desena.

Fet i fet, Compromís encara les eleccions valencianes del 24 de maig d'enguany amb un enorme somriure. Ara saben que la loteria dels escons sí que els tocarà, ni que siga a uns pocs. Qualsevol afiliat pot aspirar a convertir-se en diputat mitjançant les primàries obertes a la ciutadania que tant va costar de reglamentar. I malgrat que la grossa i el segon premi

ja tenen afortunats –Mònica Oltra i Enric Morera, per aquest ordre, ocuparan els dos primers llocs per la circumscripció de València–, encara resten premis suculentos en el bombo. Per exemple, les capçaleres de les llistes d'Alacant i Castelló, o els números 3, 4, 5 i successius a la de València, una demarcació en què és probable que Compromís aconseguisca cinc o sis diputats. La inscripció de votants es clou aquest dimecres, 21 de gener, i la votació telemàtica s'allargarà del 28 al 30 de gener. Tots aquells que vulguen exercir el seu dret de manera presencial tindran les agrupacions obertes dissabte, 31 de gener, i aquell mateix dia, a partir de les 20,30 hores, se'n faran públics els resultats, una vegada aplicats els factors correctors –tant de gènere com partidaris, en els casos que així s'ha previst–, els candidats quedaran oficialment proclamats.

Les veus del sud. A la circumscripció d'Alacant, els aspirants a liderar la candidatura en són cinc: Marian Campello, Rafa Climent, Josep Crespo, Mireia Mollà o Josep Ramon Nadal. Com que s'ha establert una "reserva de pluralitat" als llocs dos i quatre de la llista perquè totes les formacions que integren Compromís hi tinguen presència, i com que cap dels cinc candidats no pertany als Verds-Equo, el més probable és que el número quatre siga per a l'ecologista Cristina Rodríguez, d'Elda (Vinalopó Mitjà), que no opta a liderar la candidatura, sinó que tan sols es presenta per formar-ne part. Aquests cinc noms ocuparan, segurament, la resta de llocs principals de la llista.

Marian Campello és d'Elx (Baix Vinalopó) i la més jove de tots cinc. Fa dos anys que va demanar l'alta com a adherida a Compromís. Per tant, pertany a Gent de Compromís, la quarta pota d'una coalició també integrada pel Bloc, Iniciativa del Poble Valencià i Verds-Equo. Impulsora de Joves d'Elx per la Llengua i del Casal local, ex-presidenta del Consell de la Joventut d'Elx i treballadora de base en projectes relacionats amb la integració social i el medi, Campello entén les primàries com "una manera de formar equips". "Cadascú de nosaltres estem especialitzats en una matèria, i les primàries ens permeten dissenyar un grup parlamentari divers, molt complet", diu. Fa campanya sota

el lema "Quatre barres que vénen del sud", cadascuna de les quals respon a un mandat concret. "Es tracta d'educar persones, és a dir, d'incrementar les places escolars públiques, les beques i la immersió lingüística; d'apostar per la joventut, sobretot dins d'un àmbit, la política, en què només l'1% dels nostres representants públics tenen menys de 30 anys; de repensar l'autonomia del benestar, parant atenció en els més necessitats, apostant per un nou finançament i per repartir equitativament la riquesa, amb una política fiscal progressiva i que combata el frau, i per últim, es tracta també d'humanitzar la democràcia, fent-la més participativa i transparent".

Rafa Climent, alcalde de Muro (Comtat) del 1999 fins ara, troba que ha arribat l'hora de fer un pas més enllà en el seu compromís polític. Llicenciat en filologia i professor d'institut, opina que el País Valencià "necessita un canvi urgent, i per aquest motiu vull aportar la meua experiència, la motxilla de vivències compartides amb els meus veïns de Muro, per tal de dur la democràcia a les institucions del País Valencià, d'iniciar una nova etapa que canvie les polítiques, d'una vegada per totes". En aquest sentit, les prioritats que remarca tenen a veure amb "la dignitat de les persones", i de manera simbòlica, "començaria per les víctimes de l'accident de metro". "També caldria auditar la realitat de la Generalitat Valenciana, a tots els nivells, a fi de dir-li la veritat a la gent, en quina situació ens trobem realment. A partir d'ací, caldria fomentar polítiques equitatives en defensa de l'equilibri social, econòmic i natural, sense oblidar-nos del sector primari i de la recerca, un element que diferencia els països rics, cults i preparats dels que no ho són. Però, sobretot, hem de canviar les formes, amb la democràcia participativa no en tenim prou, cal que la gent esdevinga protagonista, que s'hi senta protagonista, que tothom s'hi implique".

Josep Crespo, regidor a Dénia (Marina Alta) des del 2010, ha fet aquest pas per "il·lusió i responsabilitat". "La meua família prové de l'antiga Unitat del Poble Valencià, he mamat el nacionalisme des de ben jove i he gaudit amb l'evolució dels darrers anys, en què hem passat de patir per arribar al 5% a convertir-nos en una força sòlida que atrau gent nova", explica Crespo. "Cal fer fora el PP, ja són

massa anys de mentides i és el moment de conèixer el veritable estat dels comptes. Després caldrà reconduir la política sanitària, i així evitar casos com el nostre, el de Dénia, en què tenim un hospital públic de gestió privada. I en el camp de l'ensenyament, posar fi al tancament d'unitats escolars. En definitiva, es tracta de reactivar la política valenciana i de crear ocupació”.

Mireia Mollà, d'Elx, diplomada en estadística, diputada a les Corts valencianes des del 2007, pensa que “després de vuit anys de ser la veu del sud a les Corts, Compromís ha de consolidar una opció de canvi, ser-ne protagonista, i jo voldria formar-ne part”. “M'agradaria molt pertànyer a un grup parlamentari que serà més gran i que assumirà més responsabilitats que no ha tingut fins ara, motiu pel qual fóra bo de dipositar-hi el bagatge que tenim. La gent va fer una inversió en mi per tal d'arribar on som ara, a un temps de canvi, i ara toca passar de la responsabilitat al canvi real”, destaca Mollà, qui té molt clar que Compromís “serà decisiu” enmig d'unes Corts “inèdites a la història democràtica valenciana”. “Cada paraula que hi pronunciem serà important, totes les iniciatives parlamentàries seran debatudes minuciosament, s'ha acabat l'era de la piconadora del PP i s'obre una de nova, presidida pel diàleg. Més que mai, el govern esdevindrà un mer gestor d'allò que decideixen les Corts”, emfasitza.

Josep Ramon Nadal, llicenciat en filologia catalana, és conegut per ser la veu –i haver escrit la lletra de moltes cançons– del grup La Gossa Sorda. Regidor a Pego (Marina Alta) en dues etapes diferents, afirma que vol ser “el cavall de Troia que canvie les institucions des de dins”. “Mai no he militat en cap partit, sóc un adherit de Compromís que vol renovar la política des de baix”, explica. “Ens trobem en una cruïlla històrica, la bombolla immobiliària és història i transitem cap a un nou model econòmic que encara hem de definir, i en aquest sentit, Compromís ha de ser capaç de marcar l'agenda. Hem d'escriure el nostre propi procés, sobretot pensant en la possibilitat que es reobriga el meló territorial a l'Estat espanyol. Hem de treballar en una reforma estatutària feta des de baix, des de les comarques, fer el nostre procés constituent, que els valencians recuperen la seua autoestima. Hem de posar fi a la

imatge de corruptes que ens ha imposat la casta de Madrid, els partits dinàstics espanyols”, rebla Nadal.

Cinc més per nord. A la candidatura de Castelló hi ha una única “reserva de pluralitat”, el número 3, perquè la presència dels Verds és testimonial. Com a Alacant, però, cinc noms es disputen el primer lloc de la llista, quatre homes i una sola dona.

És Mònica Álvaro, llicenciada en periodisme i que estudia ciències polítiques en les estones lliures que li concedeix la seua responsabilitat com a regidora de Serveis Socials i de la Dona de l'Ajuntament de Vila-real (Plana Baixa), un càrrec que ocupa des del 2011. A les primàries europees va ser la segona candidata més votada, només per darrere del guanyador, Jordi Sebastià. Álvaro, militant de Bloc, s'ha adonat que “els consistoris tot sovint ens trobem amb les mans lligades, volem rescatar persones i ens ho impedeixen les polítiques de la Generalitat Valenciana”. “És per això, pel desig de capgirar això, que he pres la decisió de presentar-me a les primàries. No pot ser que a Vila-real hàgem tingut més de 700 peticions de la renda bàsica garantida que preveu l'Estatut i que la Generalitat, en canvi, tan sols n'haja concedides 88. Pose a disposició del partit la meua experiència per tal de dur a les Corts la veu de les comarques del nord, les demandes dels municipis, i em comprometo que se'ls escoltarà”.

Llicenciat en enginyeria industrial i professor de música, Víctor Garcia i Tomàs és regidor a l'Alcora (Alcalatèn), on exerceix com a portaveu del grup municipal. La seua intenció és “traslladar les problemàtiques que trobem els ajuntaments en tot allò que té a veure amb la Generalitat”. “Aquests vuit anys com a regidor m'han fet veure l'oblit sistemàtic dels pobles per part del Govern valencià”, afegeix Garcia. “Només amb el nostre municipi, la Generalitat hi té contret un deute d'un milió d'euros”, especifica. Garcia es fixa com a repte prioritari “les polítiques d'ocupació i, és clar, aconseguir un nou model de finançament, més just amb els valencians”.

Vicent Marçà, fill de l'il·lustre pedagog i escriptor castellonenc del mateix nom, és un altre dels aspirants a liderar la llista. Llicenciat en pedago-

De dalt a baix, i d'esquerra a dreta, els cinc candidats a esdevenir el número 1 de la coalició Compromís per la circumscripció de Castelló: Víctor Garcia i Tomàs, de l'Alcora; Vicent Marçà, de Castelló de la Plana; Mònica Álvaro, de Vila-real; Roger Mira, de Castelló, i Carles Mulet, de Cabanes. Els quatre primers candidats tenen el carnet del Bloc Nacionalista Valencià, i l'últim, el d'Iniciativa del Poble Valencià. Cap dels cinc, però, mai no ha sigut diputat a les Corts valencianes, encara que Mulet sí que hi ha oficiat com a assessor, de manera esporàdica.

gia, posseeix un màster en lideratge de transformació social i enllesteix el seu doctorat a la Universitat Ramon Llull de Barcelona, una ocupació que compatibilitza amb la seua feina de mestre de llengua estrangera, especialitat en què és funcionari de carrera. Marçà opina que “les persones que ja fa temps que lluitem des dels moviments socials de base i que ens hem enfrontat a l'hege-

monia del PP i del PSOE som els que ara hem de ser capaços de canviar la forma i el fons de la política valenciana. De fet, Marçà ha esbossat les seues “Propostes per a transformar el País Valencià”, basades en els següents eixos: “un pla de xoc contra la pobresa, un nou model econòmic i social que siga més sostenible, que pense en la reindustrialització del país i que foment el

cooperativisme, davant el model centralista i de mala governança que hem patit durant massa anys, i tot plegat fer-ho des de la radicalitat democràtica –cosa que inclou la transparència i el dret a decidir sobre totes les coses– i el foment de l’autoestima com a valencians, per tal de demostrar qui som i de què som capaços, davant la imatge tan estesa de balafiadors i corruptes”.

Roger Mira, fill de l’insigne intel·lectual Joan Francesc Mira, és llicenciat en filologia anglesa i treballa al sector ceràmic de fa més de 20 anys. “Ja en fa sis que milite al Bloc, he donat la cara pel partit en situacions difícils i ara vull posar el meu granet de sorra en el canvi, tinc un compromís amb aquesta terra”, afirma. Els seus desitjos s’estructuren al voltant d’“un programa econòmic que vetlle pels interessos dels ciutadans valencians però que siga el més realista possible, que no se centre excessivament en qüestions que potser són massa limitades, com ara l’economia verda o l’economia del bé comú, i que aposte decididament pel teixit industrial valencià”. En matèria educativa, Mira planteja “revertir els concerts educatius i mantenir-los allà on no arribe l’ensenyament públic”, a més de fomentar “la construcció de nous centres a les poblacions que han tingut una expansió brutal però on no se n’han fet gaires”. Igualment, demana “ser exigents en la demanda del corredor mediterrani, no conformar-nos amb el tercer fil que ens han venut com un gran èxit”, i és clar, “ser tan o més reivindicatius pel que respecta al nou model de finançament”. L’última reclamació té a veure amb la cultura pròpia, que cal “situar al lloc que li correspon”, perquè “no pot ser que siga més coneguda a fora que no a dins”.

L’últim dels aspirants a liderar la llista per Castelló és Carles Mulet, regidor a Cabanes (Plana Alta) que milita a Iniciativa del Poble Valencià, de la qual és coportaveu a les comarques del nord. Si no aconsegueix situar-se al capdavant de la candidatura, podria ocupar el tercer lloc que el reglament de Compromís ha previst per garantir la pluralitat interna en unes comarques on els afiliats del Bloc són clarament predominants. El 2011 va anar al número dos i va quedar-se a dos centenars de vots de ser diputat, però l’única acta va anar a parar a les

mans de Josep Maria Pañella, que després de dues legislatures a les Corts ha decidit de no continuar-hi una tercera. Mulet posa fi a 12 anys com a regidor a Cabanes, on s’ha oposat fermament a projectes megalòmans de Carlos Fabra com ara el parc temàtic Mundo Ilusión o l’aeroport de Castelló. “Tinc un perfil coincident amb el de Mònica Oltra, la nostra candidata a la Generalitat, i un especial interès pel desequilibri territorial entre la costa i l’interior: el litoral és superpoblat, mentre les comarques de l’interior pateixen els efectes de la despoblació galopant, amb tot de projectes que ningú no vol a la costa, com ara els macroabocadors o les presons... Cal un pla territorial real, ambiciós, que vaja més enllà de les bones paraules”. Els altres grans reptes que hi veu són “la diversificació de l’economia i la consulta permanent a la ciutadania, a través, per exemple, d’uns pressupostos autonòmics participatius”.

El 3, el 4, el 5... A València, els números 1 i 2 estan dats i beneïts. Mònica Oltra i Enric Morera –a qui se li ha reconegut la generositat d’haver cedit el lideratge de la candidatura amb la votació separada del segon lloc de la llista– en són els propietaris, però encara hi ha llocs d’eixida en disputa. El 3 i el 5 formen part de la “reserva de pluralitat” i hauran de ser per a algun representant dels Verds-Equo o dels adherits directament a Compromís –anomenats Gent de Compromís, la quarta pota de la coalició–, i el 4 previsiblement serà per a algun dels representants del Bloc que hi concorren, molts dels quals amb una trajectòria important als seus municipis. Els criteris de paritat –no hi pot haver més de dos homes o de dues dones seguits– condicionarà el disseny final de la llista, però en qualsevol cas, el programa que permet la votació telemàtica de la candidatura ja preveu aquest factor corrector.

Pels Verds-Equo hi competeixen l’actual diputat ecologista de Compromís a les Corts, Juan Ignacio Ponce, que a més és regidor a Vilamarxant (Camp de Túria), i el periodista Julià Álvaro, inscrit al col·lectiu de Bétera (Camp de Túria) i molt conegut per la seua oposició a la manipulació informativa a RTVV, on va treballar des del 1989 fins el 2013, quan l’ens va quedar dissolt.

De part de Gent de Compromís –l'altra pota, conjuntament amb els ecologistes, sense representació als dos primers llocs de la llista i que, per tant, tindrà dret a ocupar un lloc anterior al sisè– se'n destaca Lluís Planes, de Massamagrell (Horta), un dels propietaris de l'empresa familiar Pollos Planes. És un amant de la música popular valenciana, ha patrocinat tot de grups i cantants en català al País Valencià i ara vol fer el salt a la política des de Compromís, formació en què milita des del 2012 i de la qual ja va ser candidat a l'alcaldia del seu poble el 2011, bé que com a independent.

També forma part dels adherits Vanessa Campos i Climent, de Benifaió (Ribera Alta), llicenciada en economia i experta en cooperativisme, premi a la tesi doctoral pel seu treball sobre "La crisi de l'agricultura mediterrània a l'Arc Mediterrani Central", coautora del llibre *El modelo Consum: una cooperativa responsable i sostenible* (Vincle, 2014).

El polifacètic Rafa Xambó, que va militar al Bloc, ara forma part dels simpatit-

La majoria d'aspirants del Bloc a la llista de València tenen experiència local: Teresa Garcia (Sagunt),

zants de Compromís. Sociòleg, professor universitari i músic, ha estat conseller de RTVV en representació de Compromís. És d'Alfemesí (Ribera Alta).

Graciela Ferrer, nascuda a l'Argentina però establerta a Alfafar (Horta) des del 1990, és llicenciada en ciències econòmiques i empresarials, especialitzada en gestió fluvial sostenible i gestió

integrada d'aigües. Referent de Xúquer Viu, va ser una de les veus més sonores de la Fundació Nova Cultura de l'Aigua, contrària als transvasaments.

L'altre representat dels adherits amb possibilitats d'aconseguir un lloc destacat a la llista és Isabel Martín, regidora de Paiporta (Horta) que ja va fer un molt bon paper a les primàries europees.

Dalt, Julià Álvaro i Juan Ignacio Ponce, dels Verds-Equo, i Isaura Navarro i Paco Garcia, d'Iniciativa del Poble Valencià. A sota, Lluís Planes, Vanessa Campos, Rafa Xambó, Graciela Ferrer i Isabel Martín, membres adherits a Compromís. Els llocs 3 i 5 de la llista estan reservats a les minories, per tal de garantir-ne

Jordi Juan (Tavernes de la Valldigna), Cristina Sunyer (Xàtiva), Maria Josep Ortega (Carlet), Josep Miquel Moya (Gandia) i Fran Ferri, diputat des del 2011.

Pel que fa a Iniciativa, hi concorren el coportaveu –amb Mònica Oltra– Paco García Latorre, de Lliria (Camp de Túria), i l'ex-diputada al Congrés i advocada Isaura Navarro, de València, que actualment assessora Oltra a les Corts. Uns altres noms, com els de Reyes Matamales o Miquel Real, semblen tenir menys opcions, almenys en principi.

El Bloc, de la seua banda, presenta un bon nombre de càrrecs locals amb una trajectòria notable, com ara la regidora a Sagunt (Camp de Morvedre) des del 2007 Teresa Garcia Muñoz, enginyera industrial especialitzada en temes de medi ambient. És la secretària de política institucional de Compromís i una de les polítiques amb més futur de la coalició.

Un altre jove valor del Bloc és, sens dubte, Jordi Juan, alcalde de Tavernes de la Valldigna (Safor), de només 31 anys, premi especial de llicenciatura i doctor en matemàtiques. És professor i investigador a la Universitat de València, a més de formar part de l'executiva nacional de Compromís.

Cristina Sunyer, de Xàtiva (Costera), fa anys que és el fuet del Bloc –i ara de Compromís– contra Alfonso Rus, l'omnipotent alcalde de la ciutat, president del PP provincial i de la Diputació de València. Sunyer és advocada de professió i té obert un bufet al seu municipi.

El nom de Maria Josep Ortega ja fa anys que sona entre la militància del Bloc. De fet, va estar a punt de liderar el partit en detriment d'Enric Morera, quan el partit no vivia el moment de glòria que travessa ara. Regidora a Carlet (Ribera Alta) de fa 12 anys, és funcionària en excedència de l'administració de justícia. A nivell intern, és cap d'àrea de Compromís, responsable de les polítiques sectorials conjuntament amb Joan Ribó, portaveu de la coalició a l'Ajuntament de València i novament alcaldable.

Si el nom d'Ortega va estretament lligat a Carlet, el de Josep Miquel Moya remet a Gandia (Safor). Llicenciat en geografia i història, especialitzat en arqueologia, milita al nacionalisme valencià

des dels 17 anys i va ser regidor al seu municipi del 2001 al 2011, quan va cedir el testimoni del lideratge de Compromís a la seua població a Lorena Milvaques, la pròxima candidata a l'alcaldia.

I, és clar, es presenta Fran Ferri, un dels diputats més joves de les Corts valencianes. Nascut a Canals (Costera) el 1984, va entrar a la Cambra el 2011 i ha compatibilitzat la tasca parlamentària amb la seua feina com a enginyer en organització industrial i enginyer tècnic en electrònica en una empresa del món automobilístic. Del 2008 al 2010 va ser el representant de l'àrea jove de la Federació Espanyola de Lesbianes, Gais, Transexuals i Bisexuals (FELGTB). En aquesta legislatura ha estat portaveu adjunt de Compromís a les Corts, on s'ha especialitzat en temes d'indústria i de comerç, de turisme i de noves tecnologies. La seua popularitat, però, no li garanteix un lloc preeminent a la llista per València, atès que els factors correctors –de gènere i de partit– poden allunyar-lo dels cinc primers llocs, tenint en compte que el candidat dels Verds-Equo serà un home i que també caldrà incloure-hi un representant de Gent de Compromís. És, segurament, el gran damnificat d'un sistema de primàries que va costar de parir i que alguns encara no han acabat de pair.

A banda d'aquests 15 aspirants, n'hi ha 23 més, a la circumscripció de València. A la d'Alacant, a més dels cinc que aspiren a liderar-la, en són 17, i a Castelló n'hi ha cinc més, si exceptuem els altres cinc que també aspiren a liderar-la. En total, 72 aspirants que aquest 31 de gener coneixeran la seua sort.

Victor Maceda

PRATS I CAMPS

PRATS I CAMPS

la pluralitat i que el Bloc Nacionalista Valencià, amb més militants, no cope la llista.